

Jornada sobre novetats en matèria d'estabilitat pressupostària i endeutament

El control de l'estabilitat pressupostaria en el marc del RD 424/2017

Ernest Ruiz

Viceinterventor de la Diputació de Girona

Diputació de Girona

Marc conceptual de l'estabilitat pressupostària (Llei orgànica 2/2012, del 27 d'abril)

Estabilitat pressupostària

- Posició d'equilibri o de superàvit pressupostari (no es pot incórrer en dèficit estructural) (2020)
- 2018: AAPP 2,2%, entitats locals 0%

Regla de la despesa

- L'increment de despesa no pot superar la taxa de creixement de referència del PIB nacional
- 2018: 2,4%

Sostenibilitat financera

- Capacitat finançar compromisos de despesa presents i futurs dins dels límits del dèficit, deute públic i morositat de deute comercial (2020: 60% PIB)
- 2018: AAPP 97,6%, entitats locals 2,7% (110%)

TRLRHL

Sense dèficit inicial (165.4)
Endeutament per finançament
inversions (49.1)

Estalvi net positiu (53.1)
Màxim 110% (53.2) i DF31^a LPE
2013

Problemes pràctics d'aplicació

- Nova magnitud pressupostaria (capacitat o necessitat de finançament) que necessitarà d'ajustaments (SEC) per a la seva obtenció (ajustaments que no estan fixats normativament)
- Incorporació de romanents (voluntaris i obligatoris)
- Limitacions utilització RTDG com a recurs de finançament
- Càlcul de la regla de despesa
- Aplicació destí del superàvit i majors ingressos a la reducció de l'endeutament
- Reducció d'endeutament vs. possibilitat de nou endeutament
- Utilització dels ingressos aplicats anteriorment al pagament del deute
- Amortitzat totalment el deute, s'incompleix l'estabilitat amb noves operacions d'endeutament

Resultats dels objectius d'estabilitat

Estabilitat (% s/PIB) Font: MINHAP

	2008	2012	2017
Administració central	33,00%	73,30%	86,90%
Seguretat social	1,50%	1,70%	2,40%
CCAA	6,70%	18,20%	24,80%
Entitats locals	2,80%	4,20%	2,50%
	39,50%	85,70%	98,30%

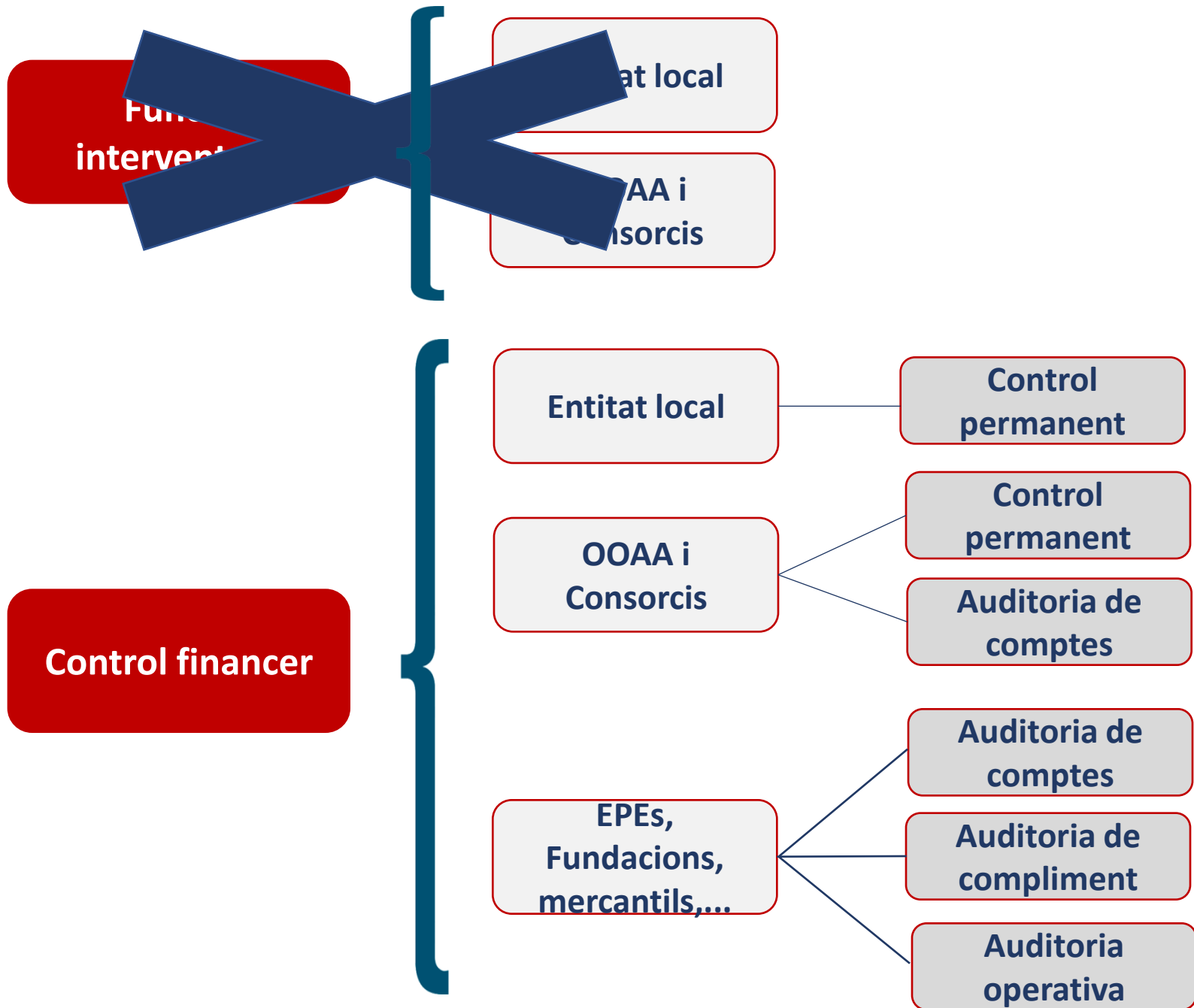
Endeutament (% s/PIB) Font: Banco de España

	2008	2012	2017
Administració central	-2,80%	-4,24%	-1,86%
Seguretat social	0,78%	-0,99%	-1,48%
CCAA	-1,49%	-1,84%	-0,32%
Entitats locals	-0,48%	0,22%	0,59%
	-3,99%	-6,85%	-3,07%

The screenshot shows the website of the Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal (AIReF). The header includes the AIReF logo and the text "Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal". A navigation menu contains "ACTUALIDAD", "SOBRE NOSOTROS", "CENTRO DOCUMENTAL", "DATOS", and "TRANSPARENCIA". The main content area features a news article titled "Noticias" with the headline "La AIReF considera factible un superávit del 0,6% del PIB en las Corporaciones Locales en 2018" and a date of "11/05/2018".

El sector CCLL presenta riesgos bajos de sostenibilidad, siendo el único subsector que ha cumplido con el nivel de referencia de deuda antes del plazo previsto en la Ley de Estabilidad, contando además con reservas financieras para amortizar casi la totalidad del stock de deuda actual.

Règim del control intern

Planificació del control financer

De control permanent

D'auditoria pública

Obligatòries

Planificades

Obligatòries

Planificades

- Actuacions atribuïdes per la normativa a l'interventor (32.1.d)

- Compliment: verificació compliment normativa (32.1.a)
- Financer: seguiment execució pressupostaria (32.1.b), comprovació planificació, gestió i situació de la tresoreria (32.1.c) i, en l'entitat local, verificar informació comptable (32.1.f)
- Operatiu: anàlisi operacions i procediments (32.1.e)

- Auditoria financera (29.3.A)

- Auditoria de compliment (29.3.B)
- Auditoria operativa (29.3.B)

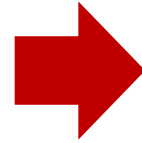
Alguns aspectes a comprovar

- **Es compleixen els objectius d'estabilitat pressupostaria i sostenibilitat financera?**
- **Es calcula correctament la capacitat o necessitat de finançament conforme a SEC95?**
- **S'apliquen, en el seu cas, les mesures previstes a la LOEPSF?**
- **En el seu cas, son coherents els PEF? Es compleixen?**
- **Es compleixen les obligacions relatives al destí del superàvit?**
- **La comptabilitat reflecteix fidelment informació adequada i suficient que permeti verificar el compliment dels objectiu d'estabilitat?**
- **Es compleixen les obligacions de subministrament d'informació?**

1

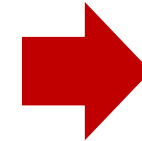
Auditoria financiera

Auditories financeres

- Organismes autònoms i Consorcis
- Entitats públiques empresarials
- Fundacions sector públic obligades

Garantir control efectiu:
80% pressupost anual i
100% tres exercicis

- Fundacions sector públic no obligades
- Societats mercantils no obligades

La auditoría de cuentas, que tiene por objeto la verificación relativa a si las cuentas anuales representan en todos los aspectos significativos la imagen fiel del patrimonio, de la situación financiera, de los resultados de la entidad y, en su caso, la ejecución del presupuesto de acuerdo con las **normas y principios contables y presupuestarios que le son de aplicación y contienen la información necesaria para su interpretación y comprensión adecuada.**

Principio de transparència (artícle 6 LOEPSF) La contabilidad de las Administraciones Públicas y demás sujetos comprendidos en el ámbito de aplicación de esta Ley, así como sus Presupuestos y liquidaciones, deberán contener información suficiente y adecuada que permita verificar su situación financiera, **el cumplimiento de los objetivos de estabilidad presupuestaria y de sostenibilidad financiera** y la observancia de los requerimientos acordados en la normativa europea en esta materia.

Incompliments
normativa, manca
de fiabilitat de la
informació
financera o falta
d'eficàcia i
eficiència

Risc

Prioritats

Mitjans
disponibles

Actuacions a realitzar: obligatòries + planificades	Àmbit subjectiu
Àmbit temporal	Mitjans propis i externs

PACF

Ley Orgánica 2/2012, de 27 de abril, de Estabilidad Presupuestaria y Sostenibilidad Financiera

Artículo 7. Principio de eficiencia en la asignación y utilización de los recursos públicos.

3. Las disposiciones legales y reglamentarias, en su fase de elaboración y aprobación, **los actos administrativos, los contratos y los convenios de colaboración**, así como cualquier otra actuación de los sujetos incluidos en el ámbito de aplicación de esta Ley que afecten a los gastos o ingresos públicos presentes o futuros, **deberán valorar sus repercusiones y efectos, y supeditarse de forma estricta al cumplimiento de las exigencias de los principios de estabilidad presupuestaria y sostenibilidad financiera.**

Real Decreto 1463/2007, de 2 de noviembre, por el que se aprueba el reglamento de desarrollo de la Ley 18/2001, de 12 de diciembre, de Estabilidad Presupuestaria, en su aplicación a las entidades locales

Artículo 16. Evaluación del cumplimiento del objetivo de estabilidad.

2. En las restantes entidades locales, **la Intervención local** elevará al Pleno un informe sobre el cumplimiento del objetivo de estabilidad de la propia entidad local y de sus organismos y entidades dependientes. El informe se emitirá con carácter independiente y se incorporará a los previstos en los artículos 168.4, 177.2 y 191.3 del texto refundido de la Ley reguladora de las Haciendas Locales, referidos, respectivamente, a la aprobación del presupuesto general, a sus modificaciones y a su liquidación.

**Actuacions
d'intervenció**
RD 424/17
RD 128/18

Control intern

**Fiscalització i intervenció
prèvia**

Control permanent

• **Obligatòries**

• **Altres actuacions
(PACF)**

Comptabilitat

Altres

**Diferències
informes
fiscalització
vs. Control
permanent
obligatori**

	Fiscalització	C.P. obligatoris
Finalitat	Controlar	Informar/assessorar
Caràcter	Preceptiu	Preceptiu
Moment emissió	Previ	Previ
Conseqüències no emissió	Omissió fiscalització	Anul·labilitat
Resultat de l'informe	Favorable/desfavorable	Opinió
Reparaments	Suspensius /condicionats No suspensius	No
Procediment discrepàncies	Si	No

Metodologia pel control permanent obligatori

**Funció
interventora
(RRBB)**

**Control
permanent
obligatori**

Identificació actuacions

Treballs a realitzar

Models d'informes

**Inventari
actuacions
atribuïdes
per la
normativa**

Control permanent

Comptabilitat

Pressupost

Modificacions de crèdit

Liquidació del pressupost

Endeutament

Patrimoni

Gestió de serveis

Morositat

Resultats de control

Altres expedients

9 àrees

**55
actuacions**

Actuacions en matèria de control permanent obligatori (àmbit pressupost)

Pressupost
Modificacions de crèdit
Liquidació del pressupost
Endeutament
Patrimoni
Gestió de serveis
Morositat
Resultats de control
Altres expedients

Pressupost, execució pressupostària i compliment dels objectius assignats

1.1.1	Informe sobre el projecte de pressupostos	Art. 4.1.b.2 RD 128/2018
1.1.2	Informe sobre el pressupost general	Art. 18.4 RD500/1990 Art. 168.4 TRLRHL Art. 4.1.b.2 RD128/2018
1.1.3	Informe sobre establiment de normes que regulen les ordres de pagaments a justificar en Bases d'execució del pressupost	Art. 190.2 TRLRHL Art. 72 RD500/1990 Art. 4.1.b.2 i .6 RD128/2018
1.1.4	Informe sobre establiment de normes que regulen les bestretes de caixa fixa en Bases d'execució del pressupost	Art. 75.1 RD500/1990 Art. 4.1.b.2 i .6 RD128/2018
1.1.5	Informe sobre avaluació objectiu d'estabilitat pressupostària i límit del deute en l'aprovació del pressupost (sector Administracions Públiques; art. 2.1 LOEPSF)	Art. 16.2 RD1463/2007 Art. 4.1.b.6 RD128/2018
1.1.6	Informe sobre avaluació objectiu d'estabilitat pressupostària en termes d'equilibri financer en l'aprovació del pressupost (Societats no Financeres; art. 2.2 LOEPSF)	Art. 16.2 RD1463/2007 Art. 4.1.b.6 RD128/2018
1.1.7	Informe anual sobre el compliment dels plans econòmic-financers aprovats (aprovació del pressupost)	Art. 22.2 RD1463/2007 Art. 4.1.b.6 RD128/2018
1.1.8	Informe sobre la pròrroga del pressupost general	Art. 21.4 RD 500/1990 Art. 4.1.b.2 RD128/2018

8

actuacions

Actuacions en matèria de control permanent obligatori (àmbit gestió de serveis)

Pressupost
Modificacions de crèdit
Liquidació del pressupost
Endeutament
Patrimoni
Gestió de serveis
Morositat
Resultats de control
Altres expedients

Gestió de serveis

1.8.1	Informe per a la gestió de serveis públics mitjançant entitat pública empresarial o societat mercantil	Art. 85.2 LBRL Art. 4.1.b.5 i .6 RD128/2018
1.8.2	Informe sobre la procedència de nous serveis o reforma dels existents a l'efecte de l'avaluació de la repercussió economicofinancera de les propostes	Art. 4.b.5 RD 128/2018 Art. 4.1.b.5 i .6 RD128/2018
1.8.3	Informe sobre la proposta de declaració de mitjà propi i servei tècnic	Art. 86.3 L 40/2015 Art. 4.1.b.5 i .6 RD128/2018
1.8.4	Informe sobre la transformació d'un organisme autònom o entitat pública empresarial en entitat pública empresarial, societat mercantil o fundació del sector públic	Art. 87.4.b L 40/2015 Art. 4.1.b.5 i .6 RD128/2018
1.8.5	Informe sobre el pla de remidensament en la fusió d'organismes de la mateixa naturalesa jurídica	Art. 94.3 L 40/2015 Art. 4.1.b.5 i .6 RD128/2018

5
actuacions

**Contingut de
les fitxes
d'informes
de control
permanent
obligatoris**

Normativa que atribueix l'actuació a l'interventor

Normativa reguladora de l'actuació objecte de control permanent

Caràcter de l'informe

Conseqüències de la seva no emissió

Moment d'emissió de l'informe

Termini d'emissió de l'informe

Documentació necessària per a realitzar l'informe

Anàlisis a realitzar

Resultats de l'informe

Actuacions en matèria de control permanent obligatoris (Estabilitat)

Pressupost, execució pressupostària i compliment dels objectius assignats		
1.1.5	Informe sobre avaluació objectiu d'estabilitat pressupostària i límit del deute en l'aprovació del pressupost (sector Administracions Públiques; art. 2.1 LOEPSF)	Art. 16.2 RD1463/2007 Art. 4.1.b.6 RD128/2018
1.1.6	Informe sobre avaluació objectiu d'estabilitat pressupostària en termes d'equilibri financer en l'aprovació del pressupost (Societats no Financeres; art. 2.2 LOEPSF)	Art. 16.2 RD1463/2007 Art. 4.1.b.6 RD128/2018
Liquidació del pressupost		
1.4.3	Informe sobre avaluació objectiu d'estabilitat pressupostària, regla de la despesa i límit del deute en l'aprovació de la liquidació (sector Administracions Públiques; art. 2.1 LOEPSF)	Art. 16.2 RD1463/2007 Art. 4.1.b.6 RD128/2018
1.4.4	Informe sobre avaluació objectiu d'estabilitat pressupostària en termes d'equilibri financer en l'aprovació de la liquidació del pressupost (Sector entitats no financeres; art. 2.2 LOEPSF).	Art. 16.2 RD1463/2007
Endeutament		
1.6.2	Informe avaluació compliment objectiu d'estabilitat en expedients de sol·licitud d'autorització d'endeutament	Art. 25 RD 1463/2007 Art. 4.1.b.3 RD128/2018
Gestió de serveis		
1.8.1	Informe per a la gestió de serveis públics mitjançant entitat pública empresarial o societat mercantil	Art. 85.2 LBRL Art. 4.1.b.5 i .6 RD128/2018
1.8.2	Informe sobre la procedència de nous serveis o reforma dels existents a l'efecte de l'avaluació de la repercussió economicofinancera de les propostes	Art. 4.b.5 RD 128/2018 Art. 4.1.b.5 i .6 RD128/2018

**7
actuacions**

**Exemple
actuació
1.1.6
(1)**

1.1.6 Informe sobre avaluació objectiu d'estabilitat pressupostària i límit del deute en l'aprovació del pressupost (sector Administracions Públiques; art. 2.1 LOEPSF)

Normativa que atribueix l'actuació a l'interventor

Art. 16.2 RD1463/2007 La Intervenció elevarà al Ple un informe sobre el compliment de l'objectiu d'estabilitat de la pròpia entitat local i dels seus organismes autònoms i entitats depenents.
L'informe s'emetrà amb caràcter independent i s'incorporarà en els termes que preveu l'article 168.4 del TRLRHL.

Normativa reguladora de l'actuació objecte de control permanent

LOEPSF RD1463/2007 L'article 11.4 de la LOEPSF estableix que les corporacions locals hauran de mantenir una posició d'equilibri o superàvit pressupostari. El Consell de Ministres en data 3 de juliol de 2017, estableix l'equilibri com a objectiu d'estabilitat pressupostària per a les corporacions locals en el trienni 2018-2020.
TRLRHL L'article 13 de la LOEPSF estableix la obligació de no sobrepassar el límit de deute públic establert en el 3% del PIB. En tant, que no existeix dades desagregades del PIB, per a l'administració local resulta d'aplicació en els límits legals del TRLRHL

Caràcter de l'informe

168.4 TRLRHL Preceptiu, no vinculant.
Per tant, l'òrgan competent podrà adoptar la seva decisió ajustant-se o apartant-se del criteri de la Intervenció, amb l'obligació de motivar la seva decisió en aquest últim cas.

Conseqüències de la seva no emissió

Art. 48 i 80.3 L39/2015 Si l'informe no s'emetrà en el termini assenyalat, i sense perjudici de la responsabilitat en què incorri el responsable de la demora, es poden prosseguir les actuacions excepte quan es tracti d'un informe preceptiu, cas en el qual es pot suspendre el transcurs del termini màxim legal per resoldre el procediment en els termes que estableix la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 22.
L'omissió d'informes preceptius és un vici del procediment que determina la seva anul·labilitat.

**Exemple
actuació
1.1.6
(2)**

Moment d'emissió de l'informe

Art. 16.2 RD1463/2007 L'òrgan interventor rebrà l'expedient original complet, un cop reunits tots els justificants i emesos els informes preceptius, i quan estigui en disposició que es dicti acord per l'òrgan competent.
Donat el seu caràcter preceptiu, no serà necessària la incorporació de la proposta d'acord.

Termini d'emissió de l'informe

Art. 80.2 i 22 L39/2015 L'informe de l'òrgan interventor s'emetrà en el termini de deu dies, art. 80.2, llevat que una disposició estableix un altre termini. En tractar-se d'un informe preceptiu, es podrà suspendre la tramitació del procediment en els termes que estableix la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 22 de la mateixa Llei.

Documentació necessària per a realitzar l'informe

Projecte de pressupost de l'entitat i de les entitats dependents

Anàlisi a realitzar per l'òrgan interventor

Càlcul de la posició d'equilibri, ajustos a realitzar i verificació del compliment de l'objectiu d'estabilitat
Càlcul de l'endeutament i verificació del compliment de l'objectiu
Càlcul de la regla de la despesa?

Resultats de l'informe

Sense opinió: Quan de les dades existents no es pugui formular una opinió fonamentada. Es tornarà a l'àrea gestora perquè es completi l'expedient
Compleix els objectius: Quan de la informació disponible es dedueixi que es compleixen els objectius
No es compleixen els objectius: En cas contrari

Disposició adicional tercera. Normas específicas de contratación pública en las Entidades Locales.

3..... Esta **fiscalización** recaerá también sobre la valoración que se incorpore al expediente de contratación sobre las repercusiones **de cada nuevo contrato**, excepto los contratos menores, **en el cumplimiento por la Entidad local de los principios de estabilidad presupuestaria y sostenibilidad financiera** que exige el artículo 7.3 de la Ley Orgánica 2/2012.

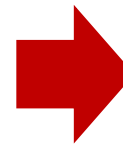
Actuació
prevista en
la DA3^a de la
LCSP

Estabilitat
pressupostària

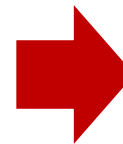
Sostenibilitat
financera

Pressupost?

SI

NO

Funció
interventora
(RRBB)

Que en l'expedient es valora la repercussió del contracte en el compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera de l'entitat, d'acord amb l'art. 7.3 de la LO 2/2012

Diputació de Girona

Moltes gràcies

ernestruiz@ddgi.cat